

PLANOUČÍ OHEŇ

román

JULIANNE
MACLEAN

autorka bestselleru *Toskánské dědictví*

přeložila Mirka Polová

PLANOUCÍ OHĚŇ

A FIRE SPARKLING

Copyright © 2019 by Julianne MacLean Publishing Inc.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Mirka Polová, 2025

Cover © Caroline Teagle Johnson, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5941-5 (pdf)

JULIANNE MACLEAN

PLANOUCÍ OHEŇ

přeložila Mirka Polová

*Na památku a s láskou
Charlesi Eugenu Doucetovi*

Jako dech na skle, pouhý dým je láska.
Planoucí oheň, pokud nestýská si.
Moře slz, když jí nadejdou zlé časy.

ROMEO A JULIE, WILLIAM SHAKESPEARE

PŘEKLAD JOSEF TOPOL

29. LISTOPADU 2011

Odtud, z výšky třiceti tisíc stop nad Atlantikem někde mezi Londýnem a New Yorkem, je nádherný výhled. Zakláním hlavu, dívám se ven na majestátní sluneční svit nad nadýchaným bílým oparem a v poklidu zvažuju, co všechno jsem během minulého týdne zjistila a co budu dělat dál.

Za dvě hodiny dosedne letadlo v New Yorku a já projdu celním odbavením. Pak se sejdu s tátou, on mě odveze na babiččinu farmu do Connecticutu a já té stařence sdělím něco, co jí nejspíš převrátí život vzhůru nohama.

Jmenuji se Gillian Gibbonsová a moje babička právě oslavila devadesáté šesté narozeniny. Myslí jí to rychle a jasně, ale tělo jí poslední dobou slábne. Je hubená, kostnaté ruce má protkané modrými žilami a pohybuje se opatrně, jako by se bála, že jí země ujede pod nohama.

Když o ní takto přemýšlím, je skoro nemožné představit si, jak asi bývala nezdolná a houževnatá kdysi dávno, za svých mladých let, dlouho předtím, než jsem se narodila já. Až do tohoto týdne jsem nevěděla, čím si za války prošla ani co obětovala. Teď chápu, že musela být nesmírně odvážná, životaplná a energická.

Přesto se cítím zrazená kvůli tomu, co před námi celý život tajila. Pořád jsem se z toho šoku ještě nevzpamatovala a táta taky ne. Ale teď už známe celý příběh a musíme jí odpustit. Samozřejmě že musíme.

A sobě musím odpustit své vlastní chyby. Jestliže si babička dokázala poskládat svůj život roztříštěný na kousky zase dohromady, pak to určitě dokážu taky.

Slunce protíná obláčky oslňujícími paprsky. Stahuji okenní roletku, abych měla trochu stínu, zavírám oči a doufám, že než kapitán zahájí sestup, podaří se mi uzmout si pro sebe trochu spánku.

ČÁST PRVNÍ

GILLIAN

K A P I T O L A P R V N Í

O TŘI TÝDNY DŘÍVE

Měla jsem vědět, co se blíží, cítila jsem záchvěvy, které předcházejí velkému zemětřesení. Kdybych to byla tušila předem, asi bych byla v okamžiku, kdy se zdi hroutily, připravena k boji. Ale já jsem podvědomě inklinovala k útěku. Ani na chvílku jsem nezaváhala, nezhodnotila situaci, nerozmyslela si, jak se zachovat. Prostě jsem vzala roha, naskočila do žlutého manhattanského taxíku a několik hodin jsem svištěla na zadním sedadle noční tmou. Nejraději bych takhle jela celou noc až na babiččinu farmu za Hartfordem, ale nechtěla jsem se tam objevit v tak nekřesťanskou hodinu. Chudáka tátu, který tam bydlel s ní a staral se o ni, by to vyděsilo k smrti. Co by si asi pomyslel, kdyby v tichém předjitřním šeru otevřel dveře a objevil na prahu mě, uplakanou a s rozmazanou řasenkou na tvářích?

Chudák táta. Jako dcera jsem mu fakt dávala zabrat. Pořád se o mě bál a já se mu nedivím. Vychovávat mě nebylo zrovna nejsnadnější, navíc když na to zůstal sám. Ovdověl v roce 1995, když máma zemřela na rakovinu prsu.

No, přesněji řečeno na rakovinu úplně ne, protože tu by možná přežila, kdyby zvládla léčbu. Jen se tohle říkalo snáz než pravda. Ale nést tento kříž bylo na mně a já jsem ho nesla. Jistěže jsem ho nesla.

Odhodila jsem ze sebe lehkou, bílou, nažehlenou hotelovou příkrývku, vyhnala jsem myšlenky na mámu z hlavy, sedla si na pelest a promnula si oči, abych se probrala a mohla se postavit čelem dnešnímu dni. Včera večer jsem toho moc nevypila, jen dvě sklenice šampaňského, které nám přinesli na přípitek, ale stejně jsem se cítila, jako bych měla kocovinu. Pravděpodobně z celonočního pláče, smíšeného s vlnami vzteku. Zázrak, že jsem nevstala a něco nerozmlátila.

Nejdřív jsem potřebovala sprchu. Zvedla jsem se na nohy a po špičkách odkráčela do koupelny, kde jsem si s povděkem užívala horkou vodu stékající po těle a odplavující srdceryvný obrázek Malcolma s tou mladou blondýnou.

Těžko se dalo uvěřit, že ještě před čtyřiaadvaceti hodinami vypadal můj život takřka ideálně. Milovala jsem úžasného chlapa a předpokládala jsem, že se co nevidět zasnoubíme. A pak spolu založíme rodinu a já budu konečně šťastná. Ale asi mi není dáno, abych byla šťastná. Nebo abych byla matkou. Možná mě vesmír jenom škádlil, když mě nakrátko nechal vznést se k oblakům, abych si užila ten výhled, a pak mě svrhl zpátky na zem a nechal mě rýt drážkou v zemi.

Po sprše jsem si chvíli postála v hotelovém pokoji u okna a dívala se na chmurnou listopadovou oblohu. Na kraji parkoviště zvedal vítr hromady suchého listí, vířil s ním jako miniaturní tornádo a rozfoukával ho do všech stran. Přílehlavá metafora pro dnešní ráno mého života.

Nakonec jsem kousla do kyselého jablka. Vytáhla jsem z kapsy mobil a zavolala k babičce. Táta to vzal po prvním zazvonění.

„Gillian?“ Jeho podivně vřelý tón mě překvapil.

„Jo, jsem to já,“ řekla jsem. „Promiň, že volám tak časně. Doufám, že jsem tě nevzbudila.“

„Ne, vůbec ne. Jsem rád, že jsi zavolala... Nespál jsem. Vlastně už několik hodin čekám, až bude tolik, abych ti mohl zavolat.“

To mě trochu vylekalo, protože táta na řeči zrovna moc nebyl. Nebyli jsme si příliš blízcí a málokdy mi volal jen tak, aniž by měl na srdci něco vážného.

„Děje se něco?“ zeptala jsem se. „Stalo se něco s babičkou?“

„Ne, babička je v pohodě. Nic takového.“ Zaváhal. „Ale teď voláš ty *mně*. Tak povídej nejdřív ty. Jaký byl včerejší večírek?“

Odvrátila jsem se od okna, zakázala jsem si zvědavé vyptávání a posadila se na postel. „Mám-li být upřímná, tak nic moc.“ Mlčky jsem si hryzala nehet na palci. Děsila jsem se představy, že tátovi vykládám

nechutný, potupný příběh svého zdevastovaného milostného života. „Malcolm a já jsme se kapku... nepohodli.“

„To mě mrzí. Co se stalo?“

„To je dlouhá historie, tati. Kdyby ti to nevadilo, raději bych to tobě a babičce povyprávěla osobně. Mohla bych k vám dneska dopoledne zaskočit? A případně se i pár dní zdržet?“

Mlčky tu otázku trávil, ticho se prohlubovalo. „To vypadá na vážnou neshodu.“

„Ano.“

Další odmlka. „No ovšemže můžeš přijít a pobýt tu.“ Ztišil hlas a najednou šeptal do telefonu tak, že mu skoro nebylo rozumět. „Vlastně se to vyloženě hodí, protože si s tebou potřebuju beztak promluvit.“

Svrátila jsem čelo. „Proč? Co se stalo?“

„Možná přeháním,“ řekl. „Nevím. Ale chtěl bych znát tvůj názor na jednu takovou věc. Kdy dorazíš?“

Obrátila jsem se a mrkla na hodiny. „Brzy. Jsem v hotelu ve Westchesteru. Můžu okamžitě skočit na vlak a za pár hodin být u vás.“

„To je dobře. Těším se.“

Nervózně jsem polkla, protože od chvíle, kdy jsme se dozvěděli máminu diagnózu, jsem tátu tak rozrušeného nezažila. „Já taky, tati. Vypadá to, že si máme hodně co říci. Tak zatím.“

Rychle jsem zavěsila a sbalila se, abych se co nejdřív dostala na nádraží. Už jsem se nemohla dočkat, až zjistím, co se doma děje.

Většina lidí – a Malcolm je jednou z mála výjimek – o mně neví, že jsem vnučkou anglického hraběte. Nikdy jsem neměla to potěšení se s ním seznámit, a vlastně ani s nikým jiným z anglického příbuzenstva, protože babička brzy po skončení druhé světové války odešla z Británie do Ameriky.

V Británii žila jako válečná vdova. Její první manžel Theodore byl zabit v roce 1940 během Blitzu, jak se říkalo operaci, kdy německá letadla bombardovala Londýn. Podle babičky byl velmi významnou

postavou ve vládě Winstona Churchilla; měl na starosti zbrojní výrobu. Babička ho vroucně milovala a jeho smrt jí zlomila srdce.

Takže během války zůstala babička sama s malým synem, mým otcem, kterému byly koncem války čtyři. Bydlela s ním mimo největší válečné hrůzy, na venkovském panství aristokratické rodiny svého zesnulého manžela v Surrey a nakonec se zamilovala do amerického pilota, nasazeného na nedaleké letecké základně. A to byl děda Jack, nevlastní otec mého táty. Po válce požádal babičku o ruku a vzal ji s sebou do Ameriky, kde pracoval jako komerční pilot pro Bradleyho letiště u Hartfordu.

Takto tedy přišel na svět můj táta – během války, kdy byl drahocenný každý okamžik života. Jediné, co si z té kapitoly svého života pamatoval, bylo batolení se po anglickém venkově a chuť v černé uniformě, která na něj byla moc hodná. V paměti mu utkvěly ještě letmé obrázky rybníka s kachnami, kamenných zdí a obrovského domu se služebnictvem.

Co se týkalo jeho původu, táta se vždycky považoval za Američana. Nejspíš proto, že jediný otec, kterého poznal, byl děda Jack, syn instalatéra, který se narodil a vyrostl na farmě v Connecticutu. V tom samém domě, kam jsem se vracela toho rána, kdy jsem nastupovala do vlaku.

Nedlouho poté, co se vlak rozjel, mi zapípal mobil. Zpráva od Malcolma. Sevřel se mi žaludek. Zrovna v tu chvíli jsem opravdu neměla sílu s ním něco řešit, naopak, ze všeho nejvíc jsem chtěla, aby mě nechal na pokoji a držel se ode mne dál.

Ale zároveň ve mně hlodala zvědavost, co se mnou chce vlastně probírat. Napadlo mě, jestli se nechce omluvit. Ale to by jen ztrácel čas, protože já jsem mu odpustit nehodlala. Určitě ne dneska, a nejspíš ani nikdy. Což znamenalo, že jsme spolu skončili nadobro.

Krutá představa. Párkrát jsem zamrkala. Nejenže mi jeho zrada rvala srdce, ale taky se ze mne najednou stala pětaticetiletá osamělá

žena, která nemá kde bydlet. Celý život se mi převrátil vzhůru nohama. Má loďka šla ke dnu.

Byla jsem sama, v šoku, vyděšená a zmatená, žena, která se snaží udržet nad vodou uprostřed obrovské mořské prázdnoty.

Párkrát jsem se zhluboka nadechla a nakonec jsem ůkla na zelenou ikonku a zprávu od něj jsem si přečetla.

➔ Ahoj. Kde jsi? Mám o tebe strach. Nestalo se ti nic?

Naježila jsem se. Takže o té včerejší nevěře ani slůvko! Jako by se nic nestalo. Jako bych snad já prodělávala jen nějakou osobní krizi, která s ním nemá nic společného.

Odložila jsem mobil na vedlejší sedadlo a obrátila se k oknu. Venku ubíhaly domy rychlostí odpovídající rytmickému rachotu vlaku na kolejích.

Pokusila jsem se uklidnit, uvolnit, ale mobil zapípal zas. S pocitem marnosti jsem potřásla hlavou a rozhodla jsem se, že prostě vypnu zvonění a všechny další zprávy budu během cesty ignorovat. Ale když jsem zjistila, že tentokrát napsal mnohem delší esemesku, neodolala jsem a přečetla si ji. Něco ve mně nejspíš toužilo vidět ho na lopatkách.

➔ Předpokládám, že mou zprávu ignoruješ, protože na mě máš vztek, a chápu to. Zasloužím si, abys mě ignorovala. Zasloužil bych si i něco horšího. Je mi mizerně z toho, co se stalo, a pořád nedokážu uvěřit, že jsem byl tak pitomý. Nevím, jak ti říct, že je mi to moc líto. Když jsi včera odešla, bylo mi hrozně a dneska ráno je mi ještě hůř. Prosím, Gill, vrať se domů, abychom si o tom mohli promluvit. Chci, abys věděla, že včera večer jsem to vůbec nebyl já. Nevím, kdo to byl – nějaký stupidní padesátiletý idiot, který během svých narozenin prožívá krizi středního věku. Ale večírek skončil, ty tu nejsi a já si nedokážu představit svou budoucnost bez tebe. Odpověz, prosím. Řekni mi, že ještě mám naději, nebo mi alespoň řekni, že jsi v pořádku, abych si nemusel dělat starosti, že ležíš někde ve škarpe.

Se skřípajícími zuby jsem dala nahlas průchod frustraci. Pak jsem rychle natukala odpověď.

- Jsem v pořádku a cením si tvé omluvy, ale prosím, už mi nepiš. Ještě nejsem v stavu se s tebou bavit. Potřebuju čas, abych se vzpamatovala. Jestli mi napíšeš znovu, neodpovím.

Klepla jsem na odeslat a až pak mi došlo, že jsem mu právě dala naději, že časem s ním nakonec budu ochotná mluvit.

Možná ano, ale jen abych to celé ukončila. Těžko někdy dokážu zapomenout na to, co jsem včera večer viděla. Ani už bych mu nedovedla znovu důvěřovat, a důvěra pro mě vždycky byla velmi důležitá.

Prísne vzato jsem babiččin dům v Connecticutu nemohla nazývat svým *domovem*. Já jsem vyrůstala v newyorském bytě, odkud jsem se pak během vysoké odstěhovala, protože jsem nedokázala snést pohled na vanu, v níž zemřela máma. Ale když taxík vjížděl do aleje, která vedla ke sto let starému babiččinu domu s bílým prkenným obložením, byla jsem vděčná, že si mohu zalézt někam, kde to znám a kde se cítím v bezpečí. Bylo to pro mě ideální místo, kde lze na chvíli složit hlavu a vyhnout se dohadování s Malcolmem.

Poposedla jsem si maličko dopředu a zadívala jsem se okénkem na hustý koberec napadaného listí podél příjezdovky. Trávník před domem byl naopak pečlivě udržovaný, a táta ho navíc nepochybně čerstvě pohrabal. Táta zahradní práce miloval. I kvůli nim se před pár lety rozhodl náš byt prodat a odstěhovat se sem, aby se postaral o babičku. Ta tehdy upadla a zlomila si kyčel a během rekonvalescence potřebovala péči. Ted' už sice byla v pořádku, ale táta se rozhodl, že s ní zůstane.

Taxík zastavil přede dveřmi, a ještě jsem ani nestihla zaplatit řidiči, když táta vyšel na zastřešenou verandu.

„Ahoj.“ Taxík odjel a táta mi sešel po dřevěných schodech naproti. „Rád tě vidím.“ Většina otců by svou dceru v takové chvíli objala, ale

mezi tátou a mnou to nechodilo jako mezi většinou otců a dcer. Náš vztah emocemi neoplýval. Ani jeden z nás si to nechtěl přiznat, ale mezi námi prvních pár vteřin vždycky zavládly rozpaky.

„Pojďme dovnitř,“ řekl, bez ptaní popadl můj kufr a vynesl mi ho po schodech nahoru. Cestou za ním jsem se nostalgicky dívala na zašlou šedou houpačku na verandě, kde jsme s babičkou kdysi sedávaly a hrávaly dámu.

Když jsem vešla do domu, zavanula ke mně vůně čerstvé kávy.

Nakoukla jsem do obýváku. Vybledlé zelené polohovací křeslo dědy Jacka stálo pořád ve stejném koutě jako dřív, jen u něj teď stál babiččin proutěný košík s pletením – koulemi barevné vlny a něčím rozpleteným, co bylo přehozené přes držadlo košíku a trčely z toho dvě jehlice. Pravděpodobně další vlněná čepička pro dětské onkologické oddělení v místní nemocnici.

„Kde je babička?“ zeptala jsem se, když mi došlo, že je tu nějak moc ticho.

„V pečovatelském ústavu. Je sobota.“

„Aha, no jo.“

Posledních dvacet let chodívala babička každou sobotu odpoledne do pečovatelského ústavu zahrát tamním obyvatelům na klavír – převážně melodie z třicátých a čtyřicátých let. Vždycky jsem se musela v duchu smát, když mi říkala, jak ji baví hrát pro „staré lidi“, když jí samotné už bylo přes devadesát.

Šla jsem za tátou do kuchyně.

„Nemáš hlad?“ zeptal se. „V lednici je zbytek kuřete. Nebo bych ti mohl udělat grilovaný sýr.“ Jídlo bylo mezi námi dvěma vždycky dobré téma k prolomení ledů.

„Ani ne. Ve vlaku jsem si dala nějaký salát. Ale to kafe voní skvěle.“

Nalil mi kávu a podal mi ji. „Tak začneme u tebe. Co se včera večer stalo?“

„Ach bože. Je to taková nechutná historka.“ Posadila jsem se ke stolu. „Je mi trapné o tom mluvit.“

„Žádné strachy. Já už jsem určitě slyšel i horší věci.“

„Možná ano, co já vím. No jo, to je fuk. Jak víš, Malcolm včera večer pořádal oslavu svých padesátin. V Guggenheimovi.“

„Mrzí mě, že mi to nevyšlo.“

Mávla jsem nad tím rukou. „Tím se netrap. Ono je asi lepší, že jsi tam nebyl, protože...“ Odmlčela jsem se a sklopila jsem oči k šálku s kávou. Nejraději bych se hanbou propadla. „Protože jsem Malcolma nachytala s jinou.“

To byl vskutku elegantní způsob, jak popsat, co jsem viděla – muže, kterého jsem si chtěla vzít, jak s kalhotami spuštěnými ke kotníkům šoustá nahou blondýnu, která mu sedí na klíně. V prázdném promítacím sále v suterénu Guggenheimova muzea. Zatímco nahoře se vesele slaví.

Táta si ztrápeně povzdechl. „To snad ne.“

„Jo. S nějakou modelkou.“ Opřela jsem se. „S jednou z těch ‚svěžích nových tváří‘ z poslední reklamní kampaně jeho kosmetické firmy.“

Nebyla to jediná Malcolmova firma. Byl výkonným ředitelem několika úspěšných korporací včetně jedné mezinárodní sázkové kanceláře, broadwayského Reid Theatre a nějaké nadnárodní investiční společnosti. Rovněž vlastnil spoustu nemovitostí na Manhattanu. Když si k tomu přidáme jeho charitativní přispívání na množství bohubilých záležitostí, které zahrnovalo i neziskovku, kde jsem pracovala já, máme před sebou muže, o němž se v jistých kruzích mluvilo téměř jako o bohu.

„Když jsem je takhle viděla,“ pokračovala jsem, „tak jsem prostě vzala roha. Vyrasila jsem ze dveří a mávla jsem si na taxíka. Pak jsem odjela domů do našeho bytu, sbalila si kufr a vypadla.“

Táta se posadil ke stolu proti mně. „Mluvila jsi s ním o tom? Řekl ti k tomu něco?“

„No jo. Přišel za mnou domů a prosil mě, ať neodcházím. Ale mně se nechtělo poslouchat nějaké teatrální omluvy, a tak jsem se sebrala a šla do hotelu. Ráno, když už jsem byla ve vlaku, mi poslal esemesku a znovu se omlouval, ale já mu prostě nedokážu odpustit.“

Táta mě soustředěně pozoroval. „Co jsi vlastně viděla? Flirtoval s ní nebo...?“

„Ach ne, tohle zdaleka přesahovalo nějaké flirtování. Nachytala jsem je... Jak to mám říct? Při činu. Malcolm měl doslova kalhoty dole. Chápeš?“

„Aha.“ Táta povytáhl obočí a pozorně zkoumal svůj hrnek s kávou. „To se opravdu nedá jen tak odpustit.“ Natáhl se ke mně přes stůl, poplácal mě po ruce, ale do očí se mi nepodíval.

Mluvit o něčem takovém s prudérním otcem je těžká věc. A k tomu všemu se nám dvěma z důvodů, které neměly s Malcolmem nic společného, nikdy moc nedařilo sdělovat si navzájem své emoce. Zalitovala jsem, že už máma není mezi námi.

„Takže jsem teď tady,“ vydechla jsem ztěžka, „nemám kam jít a musím vymyslet, co dál.“ Zakroužila jsem kávou a dívala jsem se, jak se hladina zklidňuje. „Poohlédnu se po nějakém bytě. Přejichod ze střechního bytu na Páté avenue do něčeho, co si budu moci za svůj plat dovolit, bude pěkně drsný, ale než abych se vracela k Malcolmovi, to raději budu žít na skládce.“

„Alespoň že máš práci,“ podotkl táta. „Jsi soběstačná. A doufám, že ti nemusím říkat, že tady můžeš zůstat tak dlouho, jak budeš potřebovat.“

„Díky, tati. To mi dá aspoň trochu času se nadechnout, než si něco najdu.“

Za kuchyňským oknem se zvedl vítr.

„Máš něco našetřeno?“ zeptal se obezřetně.

„Mám. Vlastně docela hodně, protože naše výdaje vždycky hradil Malcolm. Mohla jsem si při každé výplatě dát něco stranou. Možná jsem tušila, co se blíží. Já nevím. Jen jsem si myslela, že bych měla mít něco schované na zlé časy.“

„Dobře jsi udělala.“

Zapípal mi mobil. Sáhla jsem pro něj do kapsy u džínu a zoufale jsem potřásla hlavou. „Zase on. Nevzdává to.“

Opřela jsem se a přečetla jsem si jeho esemesku.

→ Gill, nedokážu na tebe přestat myslet. Prosím, odpověz mi a řekni mi, kdy tě uvidím. Musím se ti omluvit osobně, abys pochopila, jak moc je mi to líto. Včera večer jsem to fakt zvorál. Udělal jsem největší chybu svého života. Věř mi, prosím. Přísahám, že nikdy předtím jsem nic takového neudělal, a slibuju, že už se to nikdy nestane. Je mi špatně, když na to jen pomyslím. Litoval jsem toho už v okamžiku, kdy to začalo, a bylo mi samotnému ze sebe špatně. Odpověz mi, prosím. Dej mi ještě šanci. Miluju tě a nemůžu bez tebe žít.

Odhrnula jsem si vlasy z čela.

„Co píše?“ zeptal se táta.

„Omlouvá se a prosí o druhou šanci. Ale já mu ji dát nedokážu. Když se to stalo jednou, stane se to zas, ne?“

Povzdechl si. „Já nevím.“

Nechala jsem Malcolmovu esemesku být a odložila jsem mobil na stůl. „Byli jste si někdy ty a máma nevěrní?“

„Dobrý bože! Nikdy.“

„No tak vidíš,“ třepala jsem rukou. „Člověk buď zahýbá, nebo ne.“

„Možná.“

Zvědavě jsem naklonila hlavu. „To neznělo dvakrát jistě. Nebo se mýlím?“

Táta pokrčil rameny. „Člověk si někdy myslí, že někoho zná, ale ono se asi nedá vědět o někom jiném opravdu všechno, i kdyby to byl někdo, koho člověk miluje. Taky je možné, že dobří lidé – ti opravdu nejlepší – prostě umějí lépe zachovávat tajemství.“

„O čem to mluvíš, tati?“ Zamračila jsem se na něj. „Týká se to toho, o čem ses mi zmínil do telefonu?“

Zadíval se k oknu za výlevkou a zíral do skla jako uhranutý. „Včera jsem našel něco na půdě a nevím, jak si to mám vyložit.“

„Co je to?“

Konečně se na mě podíval. „Myslím, že by ses na to měla nejdřív podívat sama a pak...“ Nevypadalo to, že by měl v plánu větu dopovědět.

„A pak co, tati?“

„Nevím. Prostě se zajdeme podívat nahoru. Hned teď, ještě než pojedu pro babičku do pečovatelského ústavu. Končí tam ve tři.“
Mrknul na hodinky. „Máme na to asi hodinu.“

„Tak jo.“ Nemálo zvědavá jsem dopila zbytek kafe a zvedla se od stolu.

Už tomu bylo spoustu let, co jsem naposledy vstoupila na babiččinu půdu. Nejspíš ještě předtím, než zemřela máma. Tehdy jsem to brala jako dobrodružství, šplhat s dědou Jackem po rozvrzaných schodech a dělat si z prostěradel přehozených přes starý nábytek a stohy krabic tajnou skrýš. A pak jsem tak dlouho prosila dědu, aby mi vyprávěl další a další duchařské historky, až jsem se nakonec rozječela strachy a utíkala jsem po strmých, vrzavých schodech zpátky dolů.

Na babiččině půdě bylo vždycky něco úžasně přízračného a strašidelného. Možná to dělaly ty pavučiny a mrtvé mouchy na okenních parapetech. Nebo skučení větru v okapu a to, jak celý dům skřípal a vrzal jako stará loď na moři. Nebo snad pach vlhkého dřeva a krabic se starými zaprášenými alby plnými fotek lidí, kteří z tohoto světa už dávno odešli.

Babiččina půda byla přesně taková, jak jsem si ji pamatovala – holé dřevěné trámy nad hlavou a sluneční paprsky prosvítající dovnitř prasklinami ve zdech. Jen mi teď připadala mnohem menší. Pod oknem pořád stálo staré proutěné houpací křeslo. Vybavilo se mi, jak jsem si k němu vždycky přivázala provázek a předstírala, že se v něm houpe nějaký duch, abych dědu Jacka postrašila. Jako by to bylo včera.

„Včera jsem sem vylezl,“ řekl táta. „Chtěl jsem omrknout izolaci, protože má být prý tuhá zima. Ale pak jsem narazil na nějaké památeční věci.“

Zavadila jsem pohledem o velkou truhlu s babiččinými šaty z její první svatby. Měla tehdy róbu jako z Velkého Gatsbyho, z hedvábného šifonu s krajkami. Hotová nádhera. Když jsem byla malá, zkoušela jsem si je a babičce to evidentně nijak nevadilo. V té truhle byla taky

dědova hnědá kožená letecká bunda z války a všechny jeho medaile za statečnost. A k tomu tátův starý odrbaný plyšový medvídek z dětství. Jmenoval se Teddy.

Na stolech ležely zchátralé kartónové krabice plné knih, časopisů a fotoalb. V některých se dalo najít i pár vzácných fotografií z babiččina života z počátku války, ještě z Anglie, s jejím prvním manželem, ale většinou tu byly fotky z její poválečné existence tady v Americe, s dědou Jackem.

Táta ukázal na malou starožitnou lodní truhličku, uloženou na polici v koutě. Vždycky byla zamčená, ale já jsem věděla, co v ní je, protože když mi bylo dvanáct, babička ji otevřela a ukázala mi to. A taky mi ukázala, kde má schovaný klíč – v zásuvce ve své ložnici. Nikdy neřekla ani slovo, když jsem se vplížila do její ložnice, klíč jsem si půjčila a pak jsem se na půdě krásnila šperky, které měla v truhličce uložené.

Jednou mi máma pošeptala, že je babička dostala darem od svého prvního manžela, toho Angličana, a v té truhličce jsou zamčené proto, že když se babička provdala za dědu Jacka, už jí nepřišlo vhodné je nosit.

Ptala jsem se mámy, jestli byl babiččin první manžel její největší životní láskou. Máma mi odpověděla, že netuší, protože babička o něm nikdy nechce mluvit.

„To už je dávno,“ řekla babička vždycky a šikovně stočila rozhovor na něco, co bylo válce na hony vzdálené, jako třeba na blížící se prázdniny.

Ale táta se teď tvářil tak vážně, že jsem z toho byla nervózní. Přesla jsem po rozvrzaných půdních fošnách k lodní truhličce uložené na polici u houpacího křesla a přejela jsem prsty po měděném štítku s rytinou dámy v regentském rouchu. „Já vím, co v ní je,“ řekla jsem. „Spousta šperků z jejího prvního manželství. Vždycky ji nechávala zamčenou, ale když jsem byla malá, ukázala mi, kde najdu klíč. Schovala si ho ve své ložnici.“

„Ona ti ukázala, co v ní je?“ Očividně ho to překvapilo. „No jo, ale když jsem sem včera přišel, byl klíč v zámku. Takže tady musela někdy

v poslední době být. Přinesl jsem ho s sebou.“ Sáhl do kapsy a vytáhl klíč. Pak truhličku odemkl, zvedl víko a odhalil perlové a démantové náhrdelníky, náramky a sametovou krabičku s prstýnky, všechno hezky vyrovnané na růžové saténové podložce. „Předpokládám, že to je to, co jsi už viděla?“

„Ano. Říkala jsem té truhličce *šperkovnice*. Máma říkala, že tohle všechno dal babičce tvůj skutečný táta.“

Nechápala jsem, co tátu na tom objevu tak znepokojuje. Neměl by z toho být spíš nadšený? Částečně ze sentimentálních důvodů, ale taky proto, že v tom pravděpodobně bude obrovské jmění. Aby ne, když jeho skutečný táta byl hraběcím synem.

„O tomhle já vím,“ odpověděl. „Jenže jsem tu taky našel něco, o čem podle mě nikdo neví. Myslím, že o tom nevěděl ani děda Jack.“

Se zájmem jsem k němu vzhledla. „A co?“

Ukázal na knoflík potažený saténem na dně šperkovnice a pak ho palcem posunul. Očividně to vyžadovalo jisté úsilí, ale najednou v truhličce cvaklo a ven povyjela tajná zásuvka.

„No teda,“ vyhrkla jsem překvapeně. „Toho jsem si nikdy nevšimla.“

Zásuvka byla zvnějšku truhličky zamaskovaná mosazným zdobením. Prozkoumala jsem ji a nakonec se mi ji podařilo vytáhnout úplně, ale byla prázdná.

„Nic v ní není,“ řekla jsem.

„Zkus to znovu.“

Přejela jsem prsty po hladkém dřevěném vnitřku a zavadila jsem o stužku, za kterou se dalo zvednout falešné dno. A tam, pod ním, ležely nějaké černobílé fotografie. Vytáhla jsem je a svrátila jsem čelo. Konečně jsem pochopila, co na tom objevu tátu tak trápilo.

„To je babička?“ zeptala jsem se užasle. „Pro všechno na světě, jak jsi to našel?“

„Sám nevím. Víš, když jsem byl malý, měl jsem z téhle lodní truhličky vždycky takový divný pocit. Vrtalo mi hlavou, proč ji babička tak ochraňuje. A když jsem včera uviděl v zámku klíč, neubránil jsem se zvědavosti a celou jsem ji prozkoumal.“

Letmo jsem si prohlédla čtyři fotografie z mládí své drahé, milované babičky. Blondýnka krásná jako filmová hvězda ze čtyřicátých let a evidentně plná života. Vedle pohledného mladého důstojníka vypadala nesmírně šťastně.

Jenže to nebyl jen tak nějaký důstojník. Ani to nebyl můj anglický dědeček Theodore, který pracoval u Winstona Churchilla v Londýně. Tohle byl německý nacist a ti dva do sebe byli očividně zamilovaní.

Zvedla jsem zrak a vyjeveně jsem se na tátu zadívala. „Kdo je ten chlap?“

„Nevím. Ale obrať to.“

Poslechla jsem. Na všech fotkách bylo babiččíným rukopisem zezadu napsáno to samé: *April in Berlin 1940*.

„Takže to bylo focené záhy po začátku války, ne?“ zeptala jsem se.

„Ano. V září 1939 spadlo Německo do Polska a Británie mu vyhlásila válku.“

Žaludek se mi sevřel hrůzou, protože mi bylo jasné, co si táta myslí.

„Tati...“ Zavrtěla jsem hlavou. „To přece nemůže být...“ Nedokázala jsem se ani přimět k tomu, abych to vyslovila.

„Můj skutečný otec?“ dopověděl za mě.

Nervózně jsem polkla. „Určitě ne. Babička byla přece vdaná za toho anglického šlechtice. Máme jejich společné fotky a já si naprosto jistě vzpomínám, že jsem kdysi viděla jejich starý oddací list. A ty jsi strávil prvních pár let života na jejich venkovském panství v Anglii. Dokonce si to i pamatuješ.“

„Pamatuju, ale... Kde je vlastně ten oddací list?“ Přešel k velké truhlici s babiččínými svatebními šaty a medailemi dědy Jacka, zvedl těžké víko a vytáhl velkou obálku se zašlými dokumenty z válečných let. Bylo v ní všechno možné včetně přidělových lístků, babiččina průkazu totožnosti a brožury s názvem *Vydrž a opravuj*. Vyndal z ní mimořádně křehký zažloutlý dokument, opatrně ho rozložil a podal mi ho.

„Tak vidíš,“ řekla jsem. „Tady se říká, že Vivian Hughesová a Theodore Gibbons se vzali v Anglii v listopadu 1939.“

„Tak co ale dělala následujícího dubna v Berlíně s německým nacistou? Jen se na to koukni,“ ukázal na fotografii. „To, co mezi nimi je, rozhodně není platonické. To je z té fotky naprosto jasné.“

Přešla jsem k oknu, abych si ty fotky mohla pořádně prohlédnout na světle. Na jedné seděla babička s německým důstojníkem ve stylovém nočním artdecoovém klubu. Na pódiu v pozadí hrála kapela. Babička na sobě měla bílé flitrové šaty, polodlouhé vlasy nakadeřené dle tehdejší módy, celá zářila a byla naprosto okouzlující. Němec se pohodlně rozvaloval na židli s jednou rukou na opěradle babiččiny židle a jednou nohou v lesklé černé holínce ležérně položenou přes druhé stehno. Na sobě měl břidlicově šedou důstojnickou uniformu plnou nacistických medailí a odznaků s hodnostmi. Nemohla jsem popřít, že s těmi plavými vlasy a světle modrýma očima je pozoruhodně hezký.

Můj táta měl taky plavé vlasy a modré oči.

Ale to babička taky.

Na další fotce spolu pózovali vedle naleštěného černého mercedesu s vlajkami na přední mřížce, což naznačovalo, že ten kabriolet byl přidělen někomu vysoce postavenému. Hleděli si do očí a usmívali se. A ten Němec byl zase v uniformě s naleštěnými černými holínkami.

Na fotce, která mě pobouřila nejvíc, ležela babička na břiše v rozeztlané posteli a v ruce držela poloprázdnou láhev whisky. Dívala se do objektivu, oči se jí svůdně, láskovně třpytily, nebyla nalíčená a vlasy měla nedbale rozčuchané. Na sobě měla jen bílou košilku a jedno ramínko spadlé dolů. Skrz bílé záclony svítilo dovnitř jasné ranní slunce a jeho paprsky dopadaly do nohou postele, kde narýsovaly čtvercovou světelnou skvrnu, takže ta část fotografie byla přesvětlená.

A na té poslední seděli na koni na rozkvetlé louce. V pozadí se rýsovaly hory se zasněženými vrcholky. Tady byl ten důstojník oblečený normálně, v kostkované flanelce a v džínách. Byla jsem uchvácená a maně mě napadlo, kdo to asi fotil. Kdy se to odehrálo? Bylo to ještě před válkou? Zrovna na této fotografii nebylo zezadu nic napsáno. Co asi prožívali? Radost a smích? Rozhodně spolu vypadali šťastně.

„Jak je tohle možné?“ vstoupil mi do myšlenek táta. „Co dělala v Berlíně? Jak mohla mít milostný román s nějakým německým nacistou, když přece žila v Anglii a byla vdaná za mého otce? A co to datum? Člověku to prostě nemůže nebýt podezřelé.“

Otočila jsem jednu fotku a v duchu jsem si to spočítala. Duben 1940. Táta se narodil v březnu 1941, o jedenáct měsíců později.

„To ještě neznamená, že je to tvůj otec,“ namítla jsem. „My nevíme, kde byla devět měsíců před tvým narozením.“

„Ale je z toho jasné, že krátce předtím, než jsem byl počat, se stýkala s tímhle chlapem a byla do něho zamilovaná. Já nevím, jak se to mohlo stát, když byla Británie s Německem ve válce, ale tady to mám před sebou černé na bílém. A už vůbec nedokážu strávit, že to před námi celou dobu tajila. Dokonce ani Jack nemohl vědět pravdu, jinak by si ty fotky neschovala v tajné zásuvce v zamčené lodní truhličce na půdě.“ Táta se chytil za hlavu. „Ach bože, vždyť to znamená, že jsem možná synem nějakého nácka. Bůh ví, jaké zločiny spáchal. Co když řídil nějaký vyhlazovací tábor a posílal tisíce Židů na smrt? A mně může kolovat v žilách jeho krev. Jak vůbec mohla babička někoho takového milovat? A evidentně ho milovala, to je jasné,“ ukázal na fotky. „To je jí poznat na očích. Je mi z toho zle.“

Popošla jsem k němu a položila jsem mu ruku na rameno. „Nic z toho nevíme s jistotou. A i kdyby to byl tvůj otec, tak ty jsi s tím neměl nic společného. Ty jsi dobrý člověk a na tom, co se tehdy dělo, ses nijak nepodílel.“

„Ale jestli jsme spříznění, jestli moje vlastní matka...“, rozčílil se. „Jak to mohla přede mnou tajit? Nejspíš se styděla. Ona přece musela vědět, co ten chlap dělá, co reprezentuje, na čí je straně. A i kdyby to nevěděla zrovna tehdy, určitě by to zjistila koncem války, když všechno vyšlo najevo. A k tomu všemu byla tehdy navíc vdaná! To samo o sobě stačí, abych přestal věřit všemu, co jsem si o ní dosud myslel. To přece musíš chápat, Gill! Tím spíš, že ti Malcolm zrovna provedl něco podobného. Jak je možné, že jsem o tom celou dobu nic

nevěděl? Jak to mohla před námi všemi tajit? Dokonce i před dědou Jackem?“

Do tváří se mu nahrnula krev. Chtěla jsem ho uklidnit.

„Třeba to není tak, jak to vypadá,“ řekla jsem. „Jestli tomu dobře rozumím, tak ses jí na to ještě neptal?“

„Ne. Já tomu prostě pořád nedokážu uvěřit. Byla to úžasná máma. Hotová světice. A Jack byl válečný hrdina, který v boji proti Hitlerovi riskoval vlastní život. Nechci si ani představovat, co by dělal, kdyby tyhle fotky našel.“

Pracně jsem se snažila zachovat klidný tón. „Pořád ještě nevíme, co za tím je. Možná existuje nějaké jiné vysvětlení... Třeba to byla špiónka, kterou její manžel poslal do Berlína, aby toho chlapa svedla. Totiž... Hele, kolik lidí asi má takovouto truhličku s tajnou zásuvkou? Vždyť je to jako z nějaké bondovky.“

„Ty žertuješ.“

„Ne, nežertuju, protože i takové věci se děly, víš? Za války se spousta žen dávala na špionáž.“

Vzhlédl. „To ano, ale nikoli moje matka. To by mi řekla.“

Ustoupila jsem, nechtělo se mi mu připomínat, že zrovna před chvílí říkal, že asi není možné vědět o někom všechno – dokonce ani o někom, koho člověk miluje. *Dobří lidé prostě umějí zachovávat tajemství lépe.*

Táta se podíval na hodinky. „Měli bychom jít. Musím pro ni zajet do ústavu.“

„Pojedu s tebou,“ nabídla jsem se. „A až se vrátíme, zeptáme se jí na to spolu.“

Táta potřásl hlavou, jako by ho děsila pouhá představa, že to téma s ní otvírá. „A jak asi?“

„Prostě jí ukážeme ty fotky,“ odpověděla jsem, „a uvidíme, co nám k nim řekne.“

~

„Ahoj, Edwarde,“ usmála se na tátu staniční sestra, když jsme vcházeli do ústavu. „Ještě je tam, Bůh jí žehnej.“

Ze společenské místnosti se linula hudební produkce. Babička hrála na klavír zkrácenou verzi staré písně *I'm Looking Over a Four-Leaf Clover* a k tomu pěla z plna hrdla.

Sestra nám pokynula, ať jdeme dál. „Mnoho zdaru, až jí budete sundávat prsty z kláves. Kdybychom ji nechali, hrála by celou noc.“

„Rozhodně ji to baví,“ uznal táta, když jsme procházeli kolem několika prázdných invalidních vozíčků, seřazených u zdi.

Nechtěli jsme rušit uprostřed produkce, a tak jsme se jen nenápadně vplížili do společenské místnosti a zůstali stát vzadu. Několik místních obyvatel se hrbilo na vozíčkách, s dekou přehozenou přes nohy, a tupě zíralo do podlahy. Ostatní seděli na pohovkách, tleskali a zpívali s babičkou. Klavír stál bokem v rohu, takže babička se mohla kdykoli ohlédnout do sálu.

Na svých šestadevadesát hrála a zpívala senzačně a já jsem si na jednu uvědomila, že tleskám a zpívám spolu s obyvateli a sestrami. Když dohrála, maličko se na lavici pootočila, zahlédla nás a oči se jí rozzářily. „Hleďme, kdo nepřišel,“ zvolala. „Moje nádherná vnučka.“

Pár lidí se obrátilo a podívalo se na mě. Rozpačitě jsem jim zamávala, nebyla jsem na tolik pozornosti zvyklá.

„Stihnu ještě jednu?“ zeptala se babička.

„Určitě,“ odpověděl táta, jako by zapomněl, co právě zjistil – že možná měla pletky s nacistickým válečným zločincem. Jenže babička s těmi svými vlnitými bílými vlasy a hřejivýma očima a úsměvem působila dojmem, že by nikdy nic špatného udělat nemohla.

Shlédla na klávesy a chvíli váhala, co má ještě zahrát.

„Zahrajte *Tea for Two!*“ křikla nějaká sestra ode dveří.

Babička přikývla. „Jedna z mých nejoblíbenějších.“

Když začala hrát, sestra krátce zastepovala, uklonila se a vrátila se ke své práci.

Trvalo ještě celou věčnost, než se babička s každým osobně rozloučila a mohli jsme ji konečně doprovodit ven a pomoci jí nastoupit do

auta. Když jsme se rozjeli domů, vyměnili jsme si s tátou rozpačitý pohled. Ani jeden z nás se netěšil na to, až se budeme babičky vyptávat na fotky, které našel táta na půdě.

„To už jsou čtyři?“ zeptala se babička, když jsme vešli do domu. Pomohla jsem jí svléknout vlněný kabát a šálu a pověsila jsem je na věšák. „Přesně čas na můj sobotní džin s tonikem,“ připomněla mi.

„Já vím, babi,“ usmála jsem se na ni. Tento zvyk pěstovala, kam až mi paměť sahala. „Jdi se posadit do obývacího, přinesu ti ho.“

Pohládila mě po tváři. „Ty jsi tak milá a hezká. Jsem ráda, že jsi nás navštívila. Stýskalo se mi po tobě.“

„Mně po tobě taky.“ Vzala jsem ji za ruku a políbila jsem ji na hřbet dlaně.

Táta mezitím zajel s autem do garáže, ale už taky přišel dovnitř a zavřel za sebou vchodové dveře. „Venku se ochlazuje.“

Babičce se ani nepodíval do očí, jen si sundal kabát a šel za mnou do kuchyně.

„Čas na džin s tonikem,“ řekla jsem mu tiše, „což je pravděpodobně dobře. Možná bych jí měla namíchat dvojité, než vytáhneme ty fotky.“

Táta vypadal ztrápeně. „Sám budu asi taky jeden potřebovat.“

Stoupla jsem si na špičky, abych dosáhla na láhev tanqueraye, schovanou v kredenci nad ledničkou, postavila jsem ji spolu se třemi vysokými křišťálovými sklenicemi, kyblíčkem s ledem a kleštičkami na stříbrný táč a všechno jsem to odnesla do obývacího, kde jsem namíchala drink všem třem.

„Tady máš, babi.“ Podala jsem jí ledovou sklenici a posadila jsem se do křesla naproti ní. „Na další velkolepý hudební den.“

„Na hudbu.“ Zvedla sklenici, dala si doušek a postavila si ji na stolek vedle sebe. „Tak co, Gillian, jak se vede tomu tvému mladíkovi?“

Žaludek se mi zatřepetal. „No... On už nijak mladý není. Zrovna včera večer slavil padesátiny.“

„Padesátiny, říkáš. Nu, to je pro mne pořád ještě mladý.“ Usmála se na nás, ale táta neměl náladu na žerty ani na společenskou konverzaci. Naklonil se dopředu, lokty se opřel o kolena a čekal, až vytáhnu z kabelky ty fotografie.

Jenže to tak snadno nešlo. Chtěla jsem babičce nejdřív dopřát chvíli klidu, aby si mohla vychutnat svůj oblíbený drink.

„A taky se obávám,“ dodala jsem, „že už to není ani *můj* mladík, protože jsem se s ním včera večer po večírku rozešla.“

„Na jeho narozeniny?“ Babička užasle povytáhla obočí.

„Ano, ale litovat ho nemusíš. Nachytala jsem ho s jinou. Byl mi *nevěrný*.“

Zajíkla se. „To je ale lotr! Vždycky jsem věděla, že je na něm něco divného. Cítila jsem to. Byl příliš uhlazený. Příliš šarmantní. Jsem na tebe pyšná, Gillian, že nic takového netoleruješ. Ženy si někdy myslí, že je lepší přimhouřit oko, když je muž podvádí, ale s tím já rozhodně nesouhlasím. Udělala jsi dobře, že jsi ho pustila k vodě.“

Ocenila jsem její podporu, ale když jsem se podívala na tátu, povytáhl obočí, jako by mi chtěl připomenout, že mám v kabelce její fotky s mužem z doby, kdy byla vdaná a on nebyl jejím manželem.

Zachrastila jsem kostkami ledu ve své sklenici, zvedla jsem ji ke rtům a dala jsem si doušek.

„Netrap se tím,“ řekla babička něžně. „Všechno dobře dopadne.“

Pomyslela jsem na Malcolma a na to, jak jsem si ještě včera představovala, že nás dva čeká nádherná společná budoucnost. „Myslíš? Já bych si tím tak jistá nebyla.“

Zatímco se mě babička ze všech sil snažila pozvednout na duchu, táta trpně seděl a mlčel. „Teď mě dobře poslouvej,“ pokračovala. „Máš laskavé srdce a zasloužíš si dobrého chlapa. Někde je a najde si tě. Já nevím kdy, kde ani jak, ale musíš věřit, že všechno dopadne přesně tak, jak má.“

Usmála jsem se jejímu optimismu. „Takže bych se prostě měla spolehnout na to, že mi můj milostný život zařídí osud? Doufám, že mi nedoporučuješ tinder?“

Vzala sklenici, napila se a postavila ji zpátky. „To nemohu říci, protože nevím, co to je. To je něco na twitteru?“

Uchichtla jsem se. „Tak něco.“

Zvedla oči k nebesům. „To jsou pro mě jen samé bláboly. Za mých časů se lidé seznamovali ve skutečném světě, ne po telefonu.“

Vyměnili jsme si s tátou pohled a já jsem pochopila, že už to nemůžu dál odkládat. Shýbla jsem se, sáhla jsem do kabelky, kterou jsem měla postavenou na zemi u nohou, a vytáhla jsem ty fotky.

„Když už jsme u toho, babi,“ řekla jsem váhavě, „táta a já jsme dneska našli něco na půdě. Pár starých fotografií. Mysleli jsme si, jestli bys nám k nim něco neřekla.“

Vstala jsem a podala jsem jí je.

Upírala oči na první fotku, ale nevypadala nijak vyplašeně. Ani jsem na ní nepoznala, jestli tu fotku vůbec zná. Pak si rychle jednu po druhé prošla zbylé fotografie, ale opět se nezdálo, že by ji jakkoli znepokojilo, že jsme je našli. Jako by se dívala na fotky nějakých neznámých lidí, kteří jsou na obyčejném výletě v zábavním parku.

Táta se netrpělivě ošil.

„Mami,“ ozval se. „Kdo je ten muž na těch fotkách? Jak ses s ním seznámila?“

Třepla jsem na něj rukou, ať raději mlčí; nechtěla jsem, aby měla babička pocit, že jsme se na ni domluvili.

Přitiskla si špičky prstů ke rtům a dlouze, předlouze se na jednu fotografii zahleděla. Pak si vzala sklenici a zhluboka se napila.

„Jak jste je našli?“ zeptala se.

Zastyděla jsem se, že jsem se jí hrabala v jejím soukromí, ale jediný pohled na tátu mi připomněl, že pro něho je to mimořádně důležité. Modlila jsem se, aby existovalo jednoduché vysvětlení, po kterém bychom si všichni mohli s úlevou oddechnout a normálně se tomu zasmát.

Ale v hloubi duše jsem věděla, že to je vysoce nepravděpodobné. Cítila jsem, že babičce je tato záležitost čím dál nepříjemnější a že je čím dál rozrušenější.

Poposedla jsem si na kraj křesla. „Táta šel na půdu, protože potřeboval nějakou izolaci na zimu,“ řekla jsem tiše. „A jak se tam přehraboval, všiml si, že ze zámku tvé šperkovnice trčí klíč. On na to prostě... narazil.“

Babička mě sjela mrazivým pohledem. Tak ledové oči jsem u ní ještě nikdy neviděla.

Obrátila se k tátovi. „Není to tak, jak si myslíš, Edwarde.“ Očividně si dala dvě a dvě dohromady a bylo jí naprosto jasné, co si táta domyslel.

Když jsem to uslyšela, obrovsky se mi ulevilo.

Takže to není tak, jak jsme se domnívali.

Táta si na pohovce poposedl blíž a propálil babičku očima jako laserem. „Jestli to není tak, jak si myslím, tak jak to je? Ono to totiž vypadá, jako bys byla zamilovaná do německého nacisty. A přitom jsi mi celou dobu tvrdila, že jsi byla vdaná za Angličana. Byla to vůbec pravda?“

„Neříkej takové hlouposti. Jistěže jsme byli svoji.“

„Ano, na půdě je oddací list a fotky ze svatby. Ale zároveň je jasné, že jsi byla zamilovaná do někoho jiného. To sis mého otce vzala, protože byl synem hraběte? Kvůli prestiži nebo tak něco?“

„Ne, nic takového. Přísahám na svou čest.“

„Tak co jsi dělala v Berlíně, když sis pár měsíců předtím vzala mého otce? Pokud to tedy vůbec je můj otec.“

Babička ho zpražila nebezpečně výhrůžným pohledem. „Ty vůbec netušíš, jaké to tehdy bylo.“

„Protože jsi mi nikdy nic neřekla,“ odsekl. „Pamatuju si jen velký dům na venkově a chuť, která mi po večerech četla. A pak jsme se odstěhovali sem k Jackovi.“

„Žilo se nám dobře,“ odpověděla, „a ty jsi měl nádherné dětství.“ Řekla to neústupně, skoro jako by ho kárala, jako by mu připomínala, že se rozhodla správně, když se přestěhovala z Anglie do Ameriky.

„Jistěže se nám žilo dobře. Ale já chci vědět, kdo je ten muž na těch fotkách, protože na všech stojí April – čili duben – 1940, což se velmi blíží době, kdy jsem byl počat.“

Opřela se a uchechtla se, což mne šokovalo.

Kdo byla ta žena, která seděla proti nám? Najednou mi připadala cizí.

Babička pomalu zavrtěla hlavou. „Už jsem ti říkala, že o tom nic nevíš.“

Táta ji smutně pozoroval. „Tak mi to řekni, mami. Prosím.“

Její výraz zněžněl a odvrátila se od něj. Dlouho mlčela a my jsme čekali a čekali. Pak se konečně zhluboka nadechla a vydechla.

„Dobrá, Edwarde. Jestli to chceš doopravdy vědět, tak ti to povím. Ale nejdřív bych si dala ještě jeden džin s tonikem. A ty by sis možná měl dát taky ještě jeden.“

Ten varovný tón mnou otřásl, ale rychle jsem vstala a namíchala jim každému po čerstvém drinku – a pro sebe jsem si raději namíchala taky, protože jsem měla pocit, že tahle noc bude dlouhá.

ČÁST DRUHÁ

VIVIAN

K A P I T O L A T Ř E T Í

KVĚTEN 1939

Toho odpoledne předtím, než potkal největší lásku svého života, jel Theodore Gibbons vlakem v kupé první třídy zpátky do Londýna a přemýšlel, jakou formou by asi bylo nejlepší požádat o ruku úplně jinou ženu.

Bylo mu jednatřicet a přednedávnem byl jmenován náměstkem na Ministerstvu zásobování, které nově zřídil premiér Neville Chamberlain, aby tak pomohl urychlit potřebné dodávky vojenského materiálu pro armádní síly. Na obzoru se rýsovala válka a Theodore jasně cítil, že se od něj očekává i splnění rodových povinností – oženit se a zajistit Grantchesteru několik dědiců.

Pokud šlo o nástupnictví, nebyl sice první na řadě, protože čest zdědit titul náležela jeho staršímu bratroví Henrymu, jenže všichni věděli, že na Henryho se nedá v ničem spolehnout. Jejich matka Henryho v dětství těžce rozmazlovala, otec ho naopak drsně trestal a výsledkem byl náladový, zcela nezvladatelný mladík. Kvůli tomu byl mladý Henry vyloučen ze dvou prestižních internátních škol a po roce studia vyletěl i od zkoušek na Cambridgeské univerzitě. Dnes z něho byl nezodpovědný zhýralec, který nevykazoval žádné známky toho, že by se snad někdy hodlal usadit, převzít zodpovědnost za správu panství a zasvětit život něčemu jinému než nejzákladnějším tužbám. Domů do Grantchester Hall nezavítal už víc než pět let, místo toho dával přednost londýnskému bytu v Soho, který jejich matka s oblibou nazývala *staromládeneckým kvartýrem*.

Theodorův otec se často, dokonce i před hosty, vyjadřoval v tom smyslu, že kdyby si mohl vybrat, byl by v nástupnické linii první Theodore, nikoli Henry, který beztak všechno, co z rodinného jmění ještě zbude, nakonec prohraje v hazardu.

Jistěže by Henry musel nejdřív zemřít, aby mohl Theodore nastoupit na jeho místo, v tom byl ten vtip. Jejich otci nebyl vlastní soucit ani sentiment. A právě v tom podle Theodora tkvěly kořeny bratrovy temné stránky.

Ale kdo je on, aby soudil? On sám nikdy rodičem nebyl, alespoň prozatím.

A teď asi není nejlepší doba, kdy přivádět na svět děti...

Odložil si lejskra na prázdné sedadlo vedle sebe a zahleděl se na ubíhající anglickou krajinu za oknem, tak vzdálenou jeho současné existenci v Londýně, kde s ostatními ministerskými úředníky donekonečna probírali jak výzbroj, tak premiérovu neochotu přistoupit na to, že válka je nevyhnutelná.

Tento víkend si zajel domů na Grantchester Hall na jeden z matčiných proslulých potřeštěných domácích večírků. K jeho překvapení se z toho vyklubal vítaný oddech, přestože to byl samozřejmě pečlivě naaranžovaný dohazovačský komplot. To bylo jasné všem, dokonce i Theodorovi, a to už ve chvíli, kdy si přečetl dopis, kterým ho matka na ten víkend zvala a v němž mu ozřejmila, jací hosté by měli přijít. Jednalo se o krátký výčet jejích oblíbených rodinných přátel a lady Clara v něm byla uvedena s poznámkou: „Rozkvetla do celkem pohledné a inteligentní mladé ženy, nemyslíš?“

Byla to pravda. To Theodore nemohl popřít. Lady Clara byla mimořádně atraktivní a konverzovat s ní u večere ho těšilo. I pak, když se všichni odebrali do salónu zahrát si karty a šarády, byl rád, že tam je. Nakonec všichni až do svítání zaníceně debatovali o válce a politice. A těch koktejlů, kolik u toho vypili...

Věděl, že by nikoho nepřekvapilo, kdyby lady Claru požádal o ruku, ani ji samotnou ne. Lady Clara nijak neskrývala, že ji Theodore přitahuje. Kamarádili se už roky, téměř od dětství. Choval k ní hlubokou náklonnost a byl přesvědčen, že by z ní byla vynikající manželka. Byla chytrá, hezká a měla dobré společenské postavení. Její otec byl vévoda.

Ne že by zrovna tohle bylo pro Theodora nějak podstatné, ale pro jeho rodinu to podstatné zcela jistě bylo a on by svou rodinu nerad

zklamal. Úplně stačilo, že je opakovaně zklamával Henry. Henry si ve zklamávání rodičů vyloženě liboval.

Přemýšlel, kdy asi lady Claru zase uvidí. Včera se mu několikrát zmínila, že bude přes léto v Londýně a že ráda navštěvuje jazzové kluby.

Nakonec se rozhodl, že tu záležitost nechá prozatím otevřenou, beztak má spoustu jiných starostí. Ale až se Clara s matkou zabydlí ve svém londýnském domě, musí je zajít navštívit, i kdyby měl práce sebevíc. Takhle to stejně nemůže jít dál, myslet jen na vývoj války a žít jen prací, i když je pro něj i pro celou zemi v těchto časech důležitá. Ale žít je taky důležité, ne?

O pár hodin později zastavil vlak na nádraží Victoria, kde na něj čekal jeho řidič Jackson, aby ho odvezl do Grantchester Hall v Mayfairu.

Ještěže vlak přijel přesně načas, protože Theodorovi i tak zbývala pouhá hodina na převléknutí a přesun do hotelu Savoy, kde se na počest jednoho kolegy, který odcházel na penzi, pořádala večere spojená s taneční zábavou. Určitě tam bude pěkný nával. Theodore přemýšlel, kdo všechno tam kromě obvyklých politiků a vládních představitelů asi přijde.

Nemohl tušit, že se tam seznámí s mladou ženou, která mu – a nejen jemu – navždy změní život.

„Theodore, je to pravda?“ zašeptal Nolan Brown, když spolu seděli u luxusního stolu v Lancasterském sále.

Právě dojedli dezert, projevy se nachýlily ke konci, před orchestr se postavil dirigent v bílém smokingu a poklepal taktovkou.

Theodore si sáhl pro sklenici se šampaňským. „Co?“

„Slyšel jsem od Ogilvia, že příšly rozkazy navýšit výrobu letadel. Víš o tom něco?“

Theodore se podíval na hodinky. Zítra ho čekalo od brzkého rána jedno jednání za druhým a do tance mu dnes opravdu nebylo. Letmo zauvažoval, jak rychle se mu asi podaří odtud vypadnout. „Vím, že

Chamberlain od března změnil názor a konečně chápe, že připravovat se na válku je nezbytné.“

„To není odpověď,“ namítl Nolan. „O kolik letadel tu jde? Padesát? Sto?“

„Dvě stě bombardérů,“ odpověděl suše Theodore. Orchester začal hrát.

Nolan si sáhl pro sklenici skotské. „Tak to jo. Na to bych si i zatančil.“ Obrátil se k manželce. „Pojď, drahá. Jdeme slavit.“

S koketním úsměvem se chopila nabízené ruky. „Ty chceš oslavovat dalších dvě stě vražedných strojů? Někdy si říkám, koho jsem si to vlastně vzala.“

Se smíchem odešli a Theodore u stolu osaměl. Přepadly ho chmury. Parket zaplavily páry swingující na melodii *Don't sit under the Apple Tree*.

Chvíli se na ně díval a dumal, kdy se bude moci rozloučit, ale pak usedl na židli vedle něj další kolega, Frank Smythe, a začal s ním probírat plány na přechod na válečný průmysl v případě, že by šli do války. Tohle bylo důležité téma a Theodore byl rád, že toho večera může kromě dobré večeře i něco dojednat. Nakonec se zabral do diskuse tak intenzivně, že si ani nevšiml, že hudba na chvíli přestala hrát a kapelník vítá na jevišti zpěvačku. Zpozorněl, teprve když začala zpívat. Její opojný hlas mu pronikal do krve jako koňak a nedal se nevnímat.

Pohodlně se opřel a zahleděl se na stíhlou ženskou postavu v červených večerních šatech z hedvábného šifonu. „Kdo je to?“ zeptal se. Obličej ve tvaru srdce, plné karmínové rty a velké modré oči, posazené daleko od sebe. Lesklé plavé vlasy s módními kudrčkami. Tohle bylo rozhodně to absolutně nejkrásnější stvoření, jaké mu kdy přišlo na oči.

„Nemám tušení,“ odvětil Frank. „Ale je to nádhera, že? Úžasný hlas.“

Bluesově nakřáplý. Theodore si v duchu říkal, jak je možné, že ji ještě nikdy neviděl. Zavítal už do většiny jazzových klubů a kaváren ve městě a poznal i spoustu muzikantů a kapelníků. Ale tuto překvapivě krásnou a výjimečně talentovanou ženu...

Přišel číšník se šampaňským. „Kdo je ta zpěvačka?“ zeptal se ho Theodore.

„Vivian Hughesová.“

„Jak je možné, že jsem o ní ještě neslyšel? Kde se tu, proboha, vzala?“

„Je místní, pane. Občas zpívá i u nás v Savoyi, už asi rok.“

Theodore si od něj nechal nalít další sklenici šampaňského. „Něříkejte. Tak to jsem musel žít někde mimo.“

Číšník odešel. Frank se naklonil blíž a chtěl pokračovat v diskusi o přechodu na válečný průmysl, ale Theodore se k vlastnímu překvapení nedokázal od té dívky odtrhnout. Zrovna teď netoužil po ničem jiném než se pohodlně opřít, popíjet šampaňské a vnímat jen okouzlující Vivian Hughesovou.

Přišla krátká pěvecká pauza a Vivian za mohutného potlesku sestoupila z pódia. Kapela začala zase hrát a Vivian přešla k baru a objednala si džin s tonikem. Na tom, že se vedle ní najednou objevil gentleman v dokonalém večerním obleku, objednal si skotskou s ledem a pokusil se s ní zavést rozhovor, nebylo nic překvapivého. To se jí při vystoupeních ve West Endu stávalo běžně.

„Máte mimořádně melodický hlas,“ řekl.

Maličko se pootočila, aby na něj viděla, a jeho tmavé oči a lesklé černé vlasy ji nadchly. Byl vysoký, ramenatý a pohledný a bylo na něm něco fascinujícího.

„Děkuji. To je od vás laskavé.“

„Nemyslel jsem to jako laskavost. To je prostě a jednoduše pravda.“ Vzal si sklenici, kterou mu přisunul barman. „Nechápu, jak je možné, že jsem vás dosud neviděl. O hlase, jako je váš, by se mělo mluvit po celém městě.“

Vivian mu věnovala letmý úsměv. „Nerada to říkám, ale tyhle pohádky neslyším poprvé.“

Pousmál se a zakroužil sklenicí. Ledové kostky se rozcinkaly. „Omlouvám se. Tohle očividně není moje silná stránka.“